

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

בפני: כב' הש' שלמה איזקסון, יו"ר
ד"ר עמנואל כץ - חבר
עו"ד ארבל יהודית - תברה

המערער:

ע"ד ביי"ד עו"ד יעקב אמיר

- נ ג ד -

המשיבה:

קצין התגמולים - משרד הביטחון - אגף השיקום
ע"ד ביי"ד עו"ד שרון ואלה

החלטה

מבוא:

1. מונה לפתחנו ערעור על החלטת קצין התגמולים מתאריך 28.10.2012, לפיו הודע למערער כי תביעתו - להכרה בדבר קיומו של קשר בין מחלת הפסוריאזיס ממנה הוא סובל לבין תנאי שירותו הצבאי - כמשמעו בסעיף לחוק הנכים (תגמולים ושיקום) - נדחתה.

הקדמה:

2. א. מהנתונים שהובאו בפני הוועדה ושאינ עליהם מחלוקת מתברר שהמערער התגייס לשירות חובה בצה"ל, בתאריך 12.5.85 בפרופיל 97 במסגרת עבודה טכנולוגית. הוא שובץ לשירות בתפקיד הנדסאי אלקטרוניקה בחיל האוויר. במסגרת שירותו כקורס טכנאים והוצב לשרת בקריה. מאוחר יותר אושר לו לימודי המשך לתואר ראשון בחשמל. המערער יצא לקורס קצינים לתקופה של 3 וחצי חודשים בבה"ד 1.
- ב. בסיום הקורס בשנת 87 חזר ללמוד לימודי הנדסה לתואר שני באוניברסיטת ת"א אותם סיים בשנת 1990. מכאן ואילך שובץ לתפקידי פיקוד שונים. תחילה לתפקיד קצין מחלקה לאחר מכן בשנת 94 מונה לתפקיד קצין מדור במטה חיל האוויר. בשנת 97 שובץ לתפקיד ראש מדור(רמ"ד) "רשתות מקומיות". מדור זה אחראי על אספקת פתרונות תקשורת לכלל מערכות המחשבים והאפליקציות של חיל האוויר וכפוף פיקודית לענף רשתות תקשורת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע' צין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

1 ג. בהיותו בתפקיד זה נדרש לתת פתרון לגורמים שונים בחיל האוויר כמפורט בתצהירו של
2 המערער סעיפים 6-14.
3

4 3. בסעיפים 15-21 לתצהירו נותן המערער ביטוי לדרישות התפקידים שמילא בשנת 1998 במהלכה
5 פרצה אצלו מחלת הפסוריאזיס כשלשיטתו פריצת המחלה, הייתה תוצר לוואי חד משמעי של
6 לחץ העבודה ותנאי המתח הקשים להם נחשף וזאת בשל הדרישות של מפקדיו למתן פתרונות
7 תקשורת לנרמלים מבצעים שונים בחיל האוויר כל זאת בתכוף לעת הדרישה ובזמן אמת.

8 4. בסעיפים הנייל לתצהירו מתוארת גם ההסלמה במחלת הפסוריאזיס שהתרחשה על כל ציר הזמן
9 מאז החלה להתפרץ באוקטובר 1998 ועד שחרורו מצה"ל - לאחר שנקבע לו פרופיל 21 קבוע -
10 בתאריך 11.12.2010 במחלת הפסוריאזיס.
11

12 הראיות בתיק-פירוט

13 א. מטעם המערער הוגשו תצהירי שלו מתאריך 6.9.2010 תצהיר מטעם רעייתו לילי בן דוד,
14 ושני מכתבים: האחד מתאריך 24.10.2010 של מר שי בן נעים (סא"ל במיל). השני של מר
15 ערן שרעבי סא"ל בקבע מתאריך 2.2.2011 וכלי מתן העדות בבימ"ש אלי"מ בקבע שניהם
16 חבריו של המערער לשרות בתקופה הרלבנטית לענין זה. האמור במכתבו של כל אחד מהם
17 אושר בתצהיר.
18

19 ב. חוות דעת רפואית של פרופסור א. אינגבר מנהל מחלקת עור וזין במרכז הרפואי הדסה
20 עין כרם. הוגשה מטעמו של המערער. נושאת תאריך 1.12.2011.

21 ג. שתי חוות דעת רפואיות של פרופסור משיח, האחת מתאריך 1.9.2011 והשנייה המגיבה
22 על חוות דעתו של פרופסור אינגבר נושאת תאריך 9.9.2012.
23

24 6. כל הנזכרים לעיל העידו פרונטאלית לפני הוועדה ונחקרו חקירה שכנגד.
25

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"פ [Redacted] ז"צין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

ראיות המערער:

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
  - 24
  - 25
  - 26
  - 27
  - 28
  - 29
  - 30
7. לשיטת המערער מאז מונה לתפקיד ראש מדור רשתות מקומיות נדרש לתת פתרונות למערכות שונות של חיל האוויר בתחום תקשורת המחשבים. הייתה זו תקופה של מהפכת תקשורת בעולם כולו. מהפכה זו השפיעה דרמטית גם על התנהלותו של חיל האוויר, שהפך להיות ממוחשב ותלוי באופן מוחלט במערכות מחשוב. "כל בעל פונקציה" (כלשון המערער בסעיף 8 לתצהירו) בחיל האוויר נדרש למחשב אישי שחייב חיבור לאחת מרשתות החיל, כשהוא - המערער - אחראי על כך ולכל מה שצריך בכך.
8. בשנת 1998 מספרם של בעלי התפקידים שנדרשו להתחבר לרשת הלכה וגדלה בקצב "מטורף" כלשון המערער בסעיף 9 לתצהירו, ברם מאידך הפתרונות שהיו קיימים אז ועמדו לרשות המערער, לא התאימו לסיבנות על כן היו כל העת תקלות ונפילות תקשורת בתכיפות שייצרה בעיות תפקוד והשגתו בעלי תפקידים בכירים בחיל. בסיטואציה זו היו מפקדיו של המערער דורשים ממנו בגערות ובאיומים לתת טיפול מידי לתקלות. בעיות תקשורת אלו שתכפו והלכו הכניסו את המערער לחץ נפשי קשה ביותר.
9. על פי האמור בתצהירו (בסעיף 10) עבר המערער "מסביב לשעון והשקיע שעות עבודה רבות אל תוך הלילה", כשבכל העת מופעל עליו לחץ שלא לישן לרגע, לפי שדרישות התקשורת שהיו תלויות בעבודתו רק הלכו וגברו. עד לסוף שנת ה-90 היו מסל עשרות אלפי יחידות קצה שהיו מחוברות לתקשורת, כשהרוב המכריע שלהן בוצע על ידי המערער או שעברו דרכו. נפילתה של מערכת תקשורת, היה בה כדי להביא לפגיעה מבצעית, עד כדי סיכון משימה או חיי אדם וכמי שהיה אחראי על תקינות המערכת, חש אחריות כבדה על כתפיו והיה נחוי לחרדה מתמדת שמא יכשיל את החיל במשימותיו המבצעיות. תחושות קשות אלו יחד עם הלחץ והמתח שנתלווה אליהם, הקשורים לאופי עבודתו גרמו לו ללילות רבים ללא שינה ולטרדת יום יומיות.
10. בהמשך תצהירו וכך גם בעדותו בפני הוועדה הדגיש המערער את המתח והלחץ הקיצוניים והבלתי פוסקים, שהיה נתון להם עד אשר באוקטובר 1998 הבחין בנגעים עוריים שהופיעו במרפקים בברכיים ובקרקפת עם קשקשת מוגברת. משפנה לרופא עור, אובחנה אצלו מחלת הפסוריאזיס. משכך הסביר לו הרופא שהמחלה פרצה ככל הנראה, עקב הלחץ הרב בו היה שרוי ומומלץ לו להירגע מלחצים ומתחים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

ע

11. למרות ההמלצות לא יכול היה להימנע מהמשך עבודה מלחיצה ומצבו הרפואי רק החמיר שכן אובחנה אצלו דלקת פרקים פסוריאטית שטופלה בטיפול תרופתי. בשנת 2009 הורד הפרופיל שלו ל- 21 באופן זמני עד שלבסוף שוחרר מצה"ל בשלהי שנת 2010 עם פרופיל 21 קבוע.
12. רעייתו של המערער הן בתצהירה והן בעדותה בפני הוועדה תיארה את הקשיים שעברו היא וילדיה בשל שירותו הצבאי של בעלה/המערער. לדבריה היה נתון ללחצים רבים בשל עבודתו במסגרת צה"ל. היא מגיע הביתה בשעות הקטנות של הלילה וגם אז עבודתו לא הגיעה לקיצה בהיותו עסוק בשיחות טלפוניות בענייני עבודה. גם בהיותם בחופשה היה עסוק בעלה בענייני עבודתו.
13. שני תבריו של המערער **שי בן נעים** ומר **ערן שרעבי** ציינו גם הם בתצהיריהם וכן בעדותם את הקושי שהיה מנת חלקם שלהם בעבודתם באותה עת. מר **שי בן נעים** בסעיף 2 למכתבו (שאומת בתצהיר) הטעים, כי המציאות הייתה של לחץ מתמיד, וכמעט לא סביר, מתחים בלתי מוסקים מול הצרכנים, מצד מפקדי בסיסים, מפעילים מבצעים, גופי מטה שונים גופי פיתוח, מפקדים ישירים עמיתים ופקודים. אף העבודה התאפיינה בגידול עצום של דרישות לפתרונות תקשורת בשל מהפכת המחשוב שהתרחשה באותן השנים בחיל האוויר ומנגד חוסר במשאבים (סעיף 3). מצוקת המשאבים והפחיתות חייבה איתור ותמרון תמידי תוך ביצוע תיעדוף יום יומי בין צרכים ופתרונות (סעיף 4). לדבריו ניתן לציין כי צורך זה הביא את החיכוכים האין סופיים שלו ושל המערער כקציני מטה צעירים מול לקוחות ומפקדי בסיסים (סעיף 5). חיי היום יום של השניים התאפיינו במאבק וחיכוך מתמיד מול גופי פיתוח ותוכנה של חיל האוויר (סעיף 6). העד מוסיף כי גופי המטה ניצלו כל תקלת תקשורת במטה או במערכות המציעות על מנת להתריס כנגד ראשי המדורים הצעירים ובתוכם המערער. העד זכר מקרים בהם הצעירים לעמוד בלחץ גדול על מנת ל"העלות" מערכות מבצעות לאוויר, מאמץ שהיו כרוכים בו התקעת שעות עבודה אין סופיות (ראה גם עמוד 14 לפרוטוקול שורות 41-43).
14. בעדותו בפניו הדגיש העד **שי בן נעים** (בעמוד 6 לפרוטוקול שורות 11-12) כי בבואו לערוך השוואה בין עבודתו בשירותו הצבאי באותה עת לבין עבודתו בהייטק באזרחות בעת הזאת, הרי שבעבודתו הנוכחית הוא נמצא במעין "בית הבראה". ושוב (בעמוד 7 לפרוטוקול שורות 32-35) בצינו את קשיי שירותו הצבאי בתקופה המדוברת הדגיש כי מצב הזוגיות שלו, הגיע עדי משבר וכמעט שנאלץ להתגרש מאשתו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

צ'ין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

15. העד **שי בן נעים** העלה על נס את המערער כקצין אחראי מסור וממוקד משימה, ששירותו הצבאי היה למרכז חייו. להערכתו אין ספק שלמציאות שעוצבה ע"י ידי הלחצים והמתח הנפשי, ההתרסות והביקורת כלפי המערער הייתה השפעה על מצבו (סעיף 8).
16. העד הנוסף שהגיש תצהיר בעניינו של המערער הוא **מר ערן שרעבי**. העד - אלי"מ במועד מתן עדותו בפני הוועדה - מפקד בסיס אלקטרוניקה בחיל האוויר יחידה המונה 1000 איש. זה שירת עם המערער בתקופה הרלוונטית בשנים 1997-1998 גם עד זה ציין בתצהיר שהענף שבו היה המערער רמ"ד, שימש כספק תקשורת יחיד ומרכזי של חיל האוויר. מדובר בענף המצוי בנתיב הקריטי של החיל וצהווה צוואר בקבוק, שאליו מתנקזות כלל הדרישות המבצעיות לתקשורת בחיל האוויר (סעיפים 2-3) לתצהיר.
17. התקופה המדוברת לנתה **במסור** בולט במשאבים, כאשר ישנה אי התאמה של מבנה הענף לסביבה דינאמית המשתנה ובה **לחץ בלתי מתפטר** מצד צרכני החיל השונים לעמידה בדרישות מבצעיות (סעיף 6) מנקודת מבטו של העד במהלך התקופה שבה מדובר נוצר מצב בלתי סביר של **לחץ מתמשך ורצוף** שהנפל על ראשי המדורים הצעירים, בתוכם המערער, כשהמדורים עליהם פיקדו משמשים צינור ניקוז של כלל צורכי התקשורת והמחשוב של חיל האוויר וכפועל יוצא צרכני החיל במטה. כל אלו פנו למערער ולעמיתיו הרמדיים האחרים בדרישות **לא מבוקרות למענה הנדסי ומקצועי בטענה כי הם צוואר בקבוק חיילי ומהווים אשמים באי קידום הפרויקטים שלהם ואף גורמים לעצירתם** (התענות במקור סעיף 7 לתצהיר). העד מתאר לחץ בלתי פוסק שחייב את ראשי המדורים לעבודה רציפה ובוקר ועד לילה, ריבוי חיכוכים עם גורמים המתממשקים (בלשונו של העד) לענף, ריבוי בעיות תחזוקה מבצעיות שנובעות מאי קידום משימות אחזקה, כשבעיות תחזוקה אלו יצרו ברוב המקרים לחץ נוסף לקב הפגיעה המבצעית בכשירות חיל האוויר (סעיף 8) העד מציין שהחייל לא היה ערוך ארגונית לקבל את הטכנולוגיה החדשה ולהקצות משאבים ברמת הענף וכן לייצר שינוי אירגוני בהטעמת מערכות טכנולוגיה מהסוג המדובר במערך החיילי (סעיף 9) כפועל יוצא מהאמור לעיל, נאלצו ראשי המדורים והמערער בתוכם להקים בלוי"ז קצר וחרף התנגדויות רבות, מרכזי תקשוב חיליים ובסיסים, מהלך שהיה מורכב מבחינה אירגונית ובמקביל היה צורך לתעדף ביצוע ריבוי משימות ברמת כל קצין ולאתר פתרונות לטווח קצר.
18. העד מתאר עוד כי אי עמידה בדרישות המשתמשים ובעיות תחזוקה במערכות גרמו לסקר איכות שירות נמוך בעיני מרבית הקצינים כשהדבר מתפרש **ככישלון בתפקיד**. לפיכך נוצר צורך להשקיע השקעה מאסיבית במענה לכלל הצרכים והצרכנים (סעיף 12).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

[Redacted]

1
 2 19. העד מתאר את המערער בתקופה הנ"ל כקצין צעיר בתפקידו הראשון כרמ"ד, אדם ערכי מאוד,
 3 בעל מוטיבציה גבוהה מאוד להצלחה ועמידה במשימות, נכונות להשקעה מעל ומעבר למקובל,
 4 התייחס למשימותיו בתחושת אחריות אישית שהוא נדרש להתמודד עם מציאות מורכבת וכפועל
 5 יוצא נדרש לעבוד בצורה לא סבירה וחריגה תחת לחץ ומתח אינטנסיבי תוך שעות שינה מוגבלות
 6 במהלך השבוע (סעיף 14).

7
 8 20. בתשובה לשאלות ב"כ המשיב הדגיש כי בעת הזאת בהיותו מפקד בסיס של 1000 איש הוא יכול
 9 להעריך שהיום נסיבות של לחץ עבודה מתמשך, כפי שאירע בשנת 1998 לא יכול לקרות, משום
 10 שהארגון - החיל - "התבגר". לדבריו בבסיס שבו הוא מפקד, עבודה של קצינים וחיללים מעבר
 11 לשעה 22:00 בלילה מחייבת אישור מיוחד שלו. אשר לשעות העבודה שנהגו בתקופה הרלבנטית
 12 לערער, ציין העד שהוצעו מגיע בשב בבוקר והיה יוצא מהעבודה בין השעות 23:00 לשעה
 13 24:00 בלילה (עמוד 21 שורות 24-23 לפרוטוקול). בתשובה לשאלה אחרת של ב"כ המשיב הדגיש
 14 העד כי כאשר קצין מצוי במסלול של שירות קבע הוא מצוי תחת מעטפת של עובד ואין מקום
 15 לנטישת מקום העבודה סתם כך בשל קשיים בעבודה.

16
 17
 18
 19
 20
 21
 22 21. א. אשר לחוות הדעת הרפואית של פרופ' אינגבר שהוגשה מטעמו של המערער, צויין בה
 23 בראשיתה נסיבות העסקתו של המערער והלחצים הקשים להם היה נתון עובר לתקופה
 24 הרלבנטית בה לקה בפסוריאזיס. פרופ' אינגבר מדגיש כי בשיאה של התקופה - באוקטובר
 25 1998 - שם לב המערער להופעת נגעים בעורו שכאמור אובחנו כפסוריאזיס בהמשך כ-
 26 פסוריאזיס ארטריטיס. ובעניין זה טופל טיפול תרופתי כאמור בחוות הדעת.

27
 28 ב. תחת הכותרת "דין" צוין בחוות הדעת כי אין מחלוקת על כך שהמערער התגייס לשרות צבאי
 29 פרופיל 97 ובעטיין של אבחנות הנ"ל הורד הפרופיל הרפואי שלו ל- 21 זמני, ועם שתרוו
 30 מצה"ל ל-21 קבוע. פרופ' אינגבר הוסיף כי אין עוררין על כך שטרם הופעת הפסוריאזיס אצל
 31 המערער הוא היה נתון במתח נפשי בלתי נסבל, כמפורט בתצהירו שלו ועל פי עדויות שני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

1 עמיתיו – שניהם מפקדים בכירים בחיל – שתומכים בגרסתו בכל מה שנוגע לאתגרים המאוד
 2 מורכבים שאיתם היה צריך המערער להתמודד.
 3 ג. פרופ' אינגבר מדגיש בחוות דעתו כי העובדה שמתח נפשי יכול לגרום להתפרצות
 4 פטוריאזיס ולהחמיר אותה הינה מנכסי צאן ברזל של רפואת העור ומקובלת על הכל. לדבריו
 5 היא מקובלת אפילו על ד"ר משיח שנתן את חוות הדעת מטעם המשיב שהרי ד"ר משיח עצמו
 6 מציין בחוות דעתו שהמערער היה נתון במתח נפשי קשה עובר להתפרצות המחלה.
 7

ראיות המשיב:

8
 9 22. הראייה היחידה מטעם המשיב היא חוות דעתו של ד"ר משיח. בחוות דעת זו סוקר ד"ר משיח
 10 את תפקידיו של המערער החל מגיוסו בשנת 1985 עד לחודש אוקטובר 1998 מועד בו הופיעו
 11 אצלו נגעים עוריים על פני הפנים הברכיים והקרפות. או אז אובחן כסובל מפטוריאזיס
 12 ולאחר מכן מפטוריאזיס ארטריטי. טופל במשחות שונות ובכדורים. בעת עריכת חוות הדעת
 13 בתאריך ה- 1.9.2011 - ממשיך לסבול מהמחלה. בבדיקה שנעשתה למערער נמצאו אכן נגעים
 14 במפשעות ובמרפקים.
 15

16 23. בדונו בחוות דעתו במחלת הפטוריאזיס מציין ד"ר משיח כי הינה בעלת אטיולוגיה מורכבת
 17 הכוללת מגוון מרכיבים בניהם מרכיב גנטי משמעותי. צוין עוד כי המחלה יכולה להתפרץ או
 18 להיות מוחמרת בעטיים של מספר גורמים חיצוניים ביניהם: מצב של דחק נפשי(ההדגשה אינה
 19 במקור) כגון גירושים, מוות, פשיטת רגל, אבדן מקום עבודה

20
 21 24. על פי חוות דעתו של ד"ר משיח לאחר שבדק את תיקו הרפואי של המערער הוא מציין שלא נמצאו
 22 מסמכים המעידים על מחלה שהחלה קודם לכן. יחד עם זאת – מציין ד"ר משיח - "אין למצוא
 23 אירוע טראומתי אשר יכול להסביר התפרצות או התמרה במחלת הפטוריאזיס. אין לראות את
 24 שירותו הצבאי כקצין מקצועי המשלב עבודה מקצועית עם כל המשתמע מאיוש תפקיד ודרישות
 25 מכל בעל תפקיד למלאו כראוי כגון סטרסווגני טראומתי היכול להוות מצב דחק לפטוריאזיס. לא
 26 נמצא אירוע חריף היכול להסביר התפרצות המחלה".
 27

28 25. לאור האמור לעיל קבע ד"ר משיח כי אין קשר בין מחלתו של המערער לבין שירותו הצבאי.
 29

30 26. לאחר שקצין התגמולים קיבל לידיו את חוות דעתו של פרופסור אינגבר שבדק את המערער וחיווה
 31 את דעתו בסוגיה השנויה במחלוקת הועברה חוות הדעת על ידי המשיב לעיונו ותגובתו של ד"ר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משורד הבטחון-אגף השיקום

1 משיח. בחוות הדעת המגיבה מתאריך 9.9.2012 שוב שולל ד"ר משיח קשר בין מחלת המערער
2 לבין שירותו הצבאי.
3

טענות המערער:

- 4
- 5 27. המערער בהתבססו על חוות דעתו של פרופסור אינגבר, גורס שמחלת הפסוריאזיס שהתגלתה
6 אצלו באוקטובר 1998 קשורה קשר ענייני לשירותו הצבאי מהטעמים הבאים:
- 7 א. מטיטות של פרופסור אינגבר אין מחלוקת על כך שהמערער לא סבל ממחלת פסוריאזיס טרם
8 גיוסו לצה"ל ב-97.
- 9 ב. פרופסור אינגבר מציין שהעובדה כי מתח נפשי - סטרס - יכול לגרום להתפרצות פסוריאזיס
10 או להחמיר אותה הנה מנכסי צאן ברזל של רפואת העור. בעניין זה קיים קונצנזוס בין
11 הרופאים ויש לכך תמיכה גם בספרות הרפואית שדנה בסוגיה. לדבריו גם ד"ר משיח בחוות
12 דעתו חוזר ומציין זאת. לדברי פרופסור אינגבר ד"ר משיח מכיר בעובדה כי טרם הופעת
13 הפסוריאזיס אצל המערער הוא היה מצוי במתח נפשי קשה בשל אילוצי עבודתו.
- 14 ג. המערער מפנה לתיאורים שפורסמו לעית המתייחסים ללחצים הקשים במיוחד שאיפיינו את
15 עבודתו במסגרת החיל, לתצפית בעלי אפיון צבאי יחודי שלחלוטין אינם דומים כלל ועיקר
16 לעיסוק אזרחי בהייטק. בענין זה הופנינו לתיאוריהם של העדים בן נעים ושרעבי שצוטטו
17 לעיל.
- 18 ד. על כן גורס המערער שיש לקבל את הערעור.
- 19

טענות המשיב:

- 20
- 21 28. לטענת ב"כ המשיב כפי שהיא באה לידי ביטוי בחקירת העדים ובסכומים אין בין עבודתו של
22 המערער בצבא בתחום ההייטק לבין עבודת הייטק בחברה אזרחית כל שוני ואין להצדקה בשל
23 כך שהמערער עבד שעות מרובות מעבר למקובל או מעבר לשעות העבודה הרגילות או שהופעל
24 עליו לחץ להספיק ולבצע משימות מסוימות כדי לייחד את שירותו הצבאי מעבודתו האזרחית רגילה.
- 25

דיון והכרעה:

- 26
- 27 29. בחנו את טענות הצדדים והגענו לכלל מסקנה כי יש מקום לקבל את הערעור
28

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ע"נ 15750-11-12 בן דוד נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק היצוני: 119726

להלן נימוקינו:

- 1
- 2
- 3 א. דומה שאין מחלוקת על כך שהפסוריאזיס הינה מחלה סטרסוגנית ראה עמוד 83 לפרוטוקול
- 4 דבריו של ד"ר משיח (בין השורות 14-5). ראה בעניין זה ו"ע (ב"ש) 1143/03 פלצינסקי ירוחם
- 5 נ' קצין תגמולים סעיף 16 לפסק הדין.
- 6
- 7 ב. שני הנגים שהעידו מטעמו של המערער מר שי בן נעים ומר ערן שרעבי ציינו את הקשים
- 8 שניצבו בפניהם במלוי תפקידם כראשי מדורים. הם ציינו במיוחד את הלחץ הבלתי נסבל
- 9 שהופעל עליהם כדי לספק את דרישות הממונים עליהם, את שעות העבודה הארוכות שהחלו
- 10 מוקדם בבוקר והסתיימו קרוב לחצות. ואת חוסר המשאבים שנילווה לכל האמור לעיל שגרם
- 11 להפיכת סביבת העבודה לקשה ובלתי נסבלת בבחינת: "יתכן אין ניתן לעבדך ולבנים אומרים
- 12 לנו עשו" (שמות ב"ק ה' פסק טו').
- 13
- 14 ג. מר שי בן נעים שעובד היום כאיש הייטק בחברה אזרחית ציין בעדותו כי בהשוואה לתנאי
- 15 עבודתו בצבא והקשיים שניצבו בפניו בחילותו בתקופה הרלבנטית לערעור, עבודתו בעת הזאת
- 16 היא כ"בית הבראה". העד הדגיש כי בשל עבודתו בצה"ל, עמדו יחסיו עם אשתו בפני משבר
- 17 זוגיות קשה. מר ערן שרעבי, שמפקד בעת הזאת על בסיס אלקטרוניקה של חיל האוויר -
- 18 ולמרותו סרים כ - 1000 איש - הדגיש מאוזניי הוועדה כי חיל האוויר התבגר ובעת הזאת
- 19 תנאי העבודה שונו לחלוטין, ברם במועדים שבהם מדובר, השנים 1997-1998 היו שנים קשות
- 20 כאמור לעיל בפרוטוקול.
- 21
- 22 ד. כפי שציין פרופסור אינגבר בחוות דעתו: "אין עוררין על כך שלמר בן דוד לא הייתה
- 23 פסוריאזיס עם גיוסו לצבא עם פרופיל 97, וכן אין ספק בכך שטרם הופעת הפסוריאזיס מר
- 24 בן דוד היה נתון במתח נפשי קשה ובלתי נסבל.
- 25
- 26 ה. התמונה המתקבלת היא שאכן הלחץ שהופעל על המערער כמתואר באריכות לעיל, גרם לו
- 27 לאותו דחק נפשי - סטרס - המחולל את מחלת הפסוריאזיס. לפי שתנאי עבודתו של המערער
- 28 לא ישוו ולא ידמו לתנאי עבודה של איש הייטק באותו מעמד בעבודה אזרחית. עניינו של
- 29 המערער כאן דומה לאמור ב - ע"נ 32832-12-10 ש.ע נ' משהב"ט אגף השיקום קצין
- 30 התגמולים. גם שם הוגשה על ידי בא כוח המשיב חוות דעת של ד"ר משיח השוללת את הקשר
- 31 הסיבתי בין מצבי הדחק הנפשי שהמערער שם היה מצוי בהם, לבין הופעת מחלת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

1 הפסוריאזיס. וועדת הערעורים שם דחתה את חוות דעתו של ד"ר משיח וקבלה את הערעור.
 2 ראוי לציין שתנאי עבודתו של המערער שבפנינו - בכל הנוגע ללחצים יוצאי הדופן שהופעלו
 3 עליו וגרמו לו לרחק נפשי משמעותי - היו קשים ומורכבים יותר מאשר עניינו של המערער
 4 בתיק הנ"ל, זאת על פי תיאור עובדות המקרה על ידי וועדת הערעורים.
 5

סיכום:

- 6
- 7
- 8 30. א. אזור הירוקים האלה אנחנו מקבלים את הערעור.
- 9 ב. אנחנו מוסקים הוצאות למערער בשיעור של 12,000 ש"ח + מע"מ סכום זה ישולם בתוך 45 יום
- 10 ממועד קבלת החלטתנו לאחר מכן יישא הסכום ריבית והפרשי הצמדה כדין.
- 11 ג. התיק הרפואי יוחזר למשיב.
- 12 ד. המזכירות תשלח העתק החלטתה לצדדים.
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17

18 עו"ד יהודית ארבל	18 שלמה איזקסון, שופט	18 ד"ר עמנואל כץ
19 חברה	19 יו"ר הוועדה	19 חבר

21 שלמה איזקסון, שופט

22

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

1 הפסוריאזיס. וועדת הערעורים שם דחתה את חוות דעתו של די"ר משיח וקבלה את הערעור.
 2 ראוי לציין שתנאי עבודתו של המערער שבפנינו - בכל הנוגע ללחצים יוצאי הדופן שהופעלו
 3 עליו וגרמו לו לדחק נפשי משמעותי - היו קשים ומורכבים יותר מאשר עניינו של המערער
 4 בתיק הנ"ל, זאת על פי תיאור עובדות המקרה על ידי וועדת הערעורים.
 5

סיכום:

- 6
- 7 30. א. אחר הדברים האלה אנחנו מקבלים את הערעור.
 8
- 9 ב. אנחנו פוסקים התאנות למערער בשיעור של 12,000 ₪ + מע"מ סכום זה ישולם בתוך 45 יום
 10 ממועד קבלת ההחלטה לאחר מכן יישא הסכום ריבית והפרשי הצמדה כדין.
 11
- 12 ג. התיק תרפואי יוחזר למשיב.
 13
- 14 ד. המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.
 15

16

17

18

19

20

 עידי יהודית ארבל חבר	 שלמה אלסון יו"ר הוועדה	 די"ר עמנואל עש חבר
--	--	---

21
22

